

EL CENTENARI DE PUIG I CADAFALCH I EN COMAS

A començaments de l'any 1967, a la vigília de la diada dels Reis, i a la Riera exactament, en Manuel Salicrú em va dir: "Aquest any és el centenari d'en Puig i Cadafalch i ho hauríem de commemorar". Jo hi vaig estar d'acord desseguida i ens vam posar a rumiar la manera de realitzar-ho.

Vam creure que la millor manera era l'organització dels actes a partir d'una comissió o nucli petit de persones, aixoplugades en una entitat, i vam coincidir en que l'entitat podria ser l'Associació d'Antics Alumnes i Amics de les Escoles Pies de Santa Anna de Mataró, de les que havia estat alumne Josep Puig i Cadafalch i també nosaltres dos, i que ja havia organitzat uns actes d'homenatge pel Nadal del 1962.

Després de parlar amb la Junta de l'Associació i especialment amb els Srs. Isidre Puig, president i Josep Ma Ferrer, immediatament van acceptar i assumir l'idea, i vàrem concretar entre tots que l'homenatge encara que encapçalat pels Antics Alumnes de Santa Anna, havia de ser de tota la Ciutat de Mataró i que la millor manera de fer-ho era a partir de les Entitats culturals i cíviques de la Ciutat.

Es va convocar una reunió d'Entitats als locals de l'Associació d'Antics Alumnes de Santa Anna, es va plantejar l'idea i va ésser acceptada per tothom. En la reunió es va constituir una petita comissió presidida per Isidre Puig i Rovira i formada per Josep Ma Ferrer i Gibert, Manuel Salicrú i Puig, Martí Fité i Brugat, Jesús Segura i Martínez, Joaquim Casas i Busquets, Josep Mas i el que escriu aquest breu i resumit recordatori.

Els dos principals problemes que teníem eren, en primer lloc el significat de la persona del senyor Puig i Cadafalch, i en segon lloc l'actitud de l'alcaldia, manifestada ja amb motiu de l'enterrament a Mataró de l'ex-president de la Mancomunitat el 25 de desembre del 1956.

Havíem, doncs, de salvar aquest doble escull o aquests dos esculls encavalcats i se m'acudí, em sembla, que el que havíem de fer i de demanar ho demanessim de manera col·lectiva i oficial les entitats culturals i recreatives de la ciutat i en el major nombre possible.

Les peticions a l'Alcalde-President eren les següents:

- 1era. Que es digni concedir autorització per a col·locar en la façana de la casa natal de Josep Puig i Cadafalch, Carreró (llavors Enrique Granados) nº 39, una placa recordatòria.
- 2ona. Que es prengui en consideració per part de l'Excm. Ajuntament la conveniència de retolar un carrer de la ciutat amb el nom de l'homenatjat.
- 3era. Que s'iniciï el tràmit oportú, per part del mateix Ajuntament, per col·locar-lo en la Galeria de Mataronins Il·lustres.

També es deia en el document, que es demanarien els permisos per a una exposició monogràfica i per a un cicle de conferències amb la finalitat de difondre la personalitat de "Don Josep Puig i Cadafalch" en les seves facetes d'arquitecte i d'historiador.

I que per a tot això, diu la petició entrada el dia 4 de desembre de 1967 i encapçalada pel president de l'Associació Sr. Isidre Puig, es compta amb la ferma adhesió de les Entitats que subscriuen la present petició i que detallarem més avall. (També publiquem foto còpia de les signatures amb els segells de les Entitats i ho fem en honor seu i dels signants).

Vam començar a recollir aquestes signatures a començaments de la tardor i vam trobar un acolliment gairebé unànim per part de les Entitats mataronines.

A continuació i per ordre d'esquerra a dreta i de dalt a baix transcrivim el nom de l'entitat i el nom del signant: Agrupació Científico-Excursionista - Josep Mas; Orfeó Mataroní - Jordi Sivilla; Instituto de Estudios Sociales y Económicos de Mataró - (il.legible); Delegación Local de Mataró del Servicio Nacional de Excavaciones del Ministerio de Educación Nacional - Marià Ribas i Bertran; Obra de Sant Francesc, Mataró - Lluís Ferrer i Clariana; Agrupación Astronómica Aster, Delegació de Mataró - Ramon Banchs; Cercle Catòlic - Jesús Segura i Martínez; U.E.C. de Mataró - Josep Beltran; Casal de l'Aliança - Pere Utset; Associació dels Antics Alumnes dels Germans Maristes del carrer de Sant Josep - Enric Barceló i Tria; Instituto Nacional de Enseñanza Media de Mataró - Elvira Rocha Barral; El "Racó" - Joaquim Casas i Busquets; Clan Josep Puig i Cadafalch dels Minyons Escoltes - Joaquim Montserrat i Bartra; Museu i Arxiu Històric Arxiprestal de Santa Maria - Lluís Ferrer; Pels arquitectes de Mataró - Narcís Majó i Clavell; Unió de Cooperadors de Mataró - Francesc Roy; Escola de Formació Professional Industrial de Mataró - Adolfo Comerón; Museu Municipal de Mataró - Martí Fité i Brugat; Col.legi de les Escoles Pies de Santa Anna de Mataró - Parc Salvador Dalmau; Club d'Amics de la UNESCO del Maresme - Jesús Prujà; Pel Grup de Col·laboradors de l'Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació Provincial de Barcelona - Jesús Illa i Paris; Club Filatèlic - Sr. Ubach; Foment Mataroní - Rafael Buscà; Film Ideal Club - Agustí Valdé i Valls; Col.legi d'Advocats de Mataró - Lluís Julià de Caralt.

Com veiem gairebé la totalitat de les Entitats vives llavors a Mataró van signar les peticions.

Nosaltres volíem que hi participés tothom i fins i tot l'Ajuntament, excepte, és clar, el partit únic d'aleshores i qualsevol persona que hi tingués relació directa.

I vam voler que hi participés l'Antoni Comas que des de l'any anterior era catedràtic de Llengua i Literatura Catalana a la Universitat de Barcelona i que no residia ja a la nostra ciutat.

En Josep Ma Ferrer i en Manuel Salicrú van anar-lo a veure a Barcelona i en Comas va acceptar de fer l'ofrena de la placa de marbre que les entitats de Mataró havien de col·locar en la façana de la casa on va néixer en Puig i Cadafalch. En Ferrer i en Salicrú van deixar en completa llibertat a n'en Comas perquè digués el que volgués.

Mentrestant l'alcalde davant de la petició col·lectiva i després de consultar al governador civil i per ordre d'aquest, Sr. Tomás Garicano Goñi, va dir que tindria en consideració les peticions i que presidiria la descoberta de la placa el dia fixat que era el dia de Sant Esteve al migdia.

Hi foren presents, aquell dia memorable, per l'Ajuntament l'Alcalde-President Don Pedro Crespo Gil i el Ponent de Cultura Sr. Lluís Soler i Fonrodona i altres regidors i per l'Institut d'Estudis Catalans (de manera semi-clandestina) els senyors Pere Bohigas i Miquel Coll i Alentorn. Fèien guàrdia dos municipals de gran gala i hi assistiren també representants de les Entitats i bon nombre de ciutadans admiradors del senyor Puig i Cadafalch i, per descomptat, els familiars d'aquest importantíssim mataroní.

L'Antoni Comas es presentà a l'hora assenyalada venint tot sol del carrer de Santa Maria, segurament de casa dels seus pares a la Baixada de Les Figueretes, i tot just va prendre la paraula va recordar els fets del dia de l'enterrament a Mataró del Sr. Puig i es queixà de l'actitud de l'Ajuntament mataroní d'aleshores i ho feu en termes molt durs. Després glossà la vida del president de la Mancomunitat (els anys 1917-1923) i del president de l'Institut d'Estudis Catalans (en la clandestinitat de la postguerra) i acabà el seu breu i intencionat discurs enmig d'una considerable tensió produïda per l'inici del seu parlament.

Aquesta participació del desaparegut Antoni Comas en la commemoració del Centenari de Puig i Cadafalch, amb la seva valentia i amb el seu sentit polític, és el que ens ha permès de recordar aquells fets que posaren en evidència que Mataró va saber, com ha sabut ara, honorar i recordar als seus fills il·lustres i nacionalistes encara que estiguéssim llavors en plena dictadura franquista.

Oriol Quadrada

D. Isidro Puig Rovira, con D.N.I. nº 38.567.514 expedido en Mataró el 26-10-1.967, como Presidente de la Asociación de Antiguos Alumnos y Amigos de la Escuela Pía de Mataró, con domicilio en Bajada de Santa Ana, s/n

EXPONE:

Que habiéndose cumplido este año el centenario del nacimiento del ilustre mataronés D. "JOSEP PUIG I CADAFALCH", arquitecto, historiador, romanista, e impulsador de innumerables actividades de proyección internacional y deseando conmemorar la Asociación de la que dicho señor fué fundador, tal efemérides

SOLICITA:

- 1º.- Se digno conceder autorización para colocar en la fachada de la casa donde nació el ilustre conciudadano una placa recordativa de tal circunstancia, para lo que se dispone ya de la correspondiente autorización del propietario del inmueble, que está situado en la calle de Enrique Granados, nº 39 de esta ciudad.
- 2º.- Se tome en consideración por parte del Excmo. Ayuntamiento la conveniencia de rotular una calle de la ciudad con el nombre del homenajeado.
- 3º.- Se inicie el oportuno trámite por parte de ese Excmo. Ayuntamiento para incluirlo en la Galería de Mataroneses Ilustres de nuestro Ayuntamiento.

Aparte de todo ello, posteriormente se solicitarán los oportunos permisos para celebrar una exposición monográfica y un ciclo de conferencias con el fin de difundir la personalidad de D. "Josep Puig i Cadafalch" en sus aspectos de arquitecto, historiador y romanista.

Para todo ello y una vez pulsado el ambiente ciudadano se cuenta con la firme adhesión de las Entidades cuyos Sres. Presidentes suscriben la presente, por lo que

SUPLICA:

Se digno conceder el permiso para la colocación de la placa, previsto en un principio para el día 26 de diciembre festividad de San Esteban y cuyo boceto se adjunta, tomándose asimismo en consideración los puntos segundo y tercero de la presente.

Es gracia que espera merecer el suscrito de la bondad y recto proceder de V.I. cuya vida guarde Dios muchos años.

Mataró a veintisiete de noviembre de mil novecientos sesenta y siete.

AYUNTAMIENTO
DE
M A T A R Ó
14 DIC. 1967
Registro { Entrada n.º _____
 { Salida n.º _____

Isidro Puig Rovira

Iltre. Sr. Alcalde-Presidente del Excmo. Ayuntamiento.- MATARO

INSTITUTO DE ESTUDIOS SOCIALES
Y ECONOMICOS DE MATARO

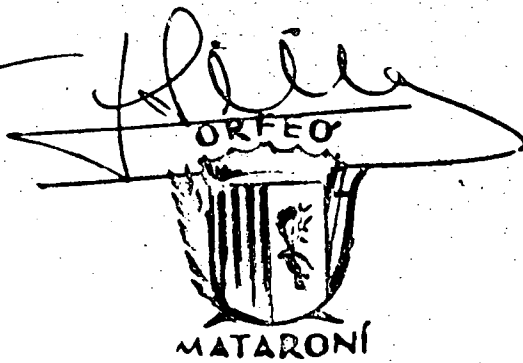
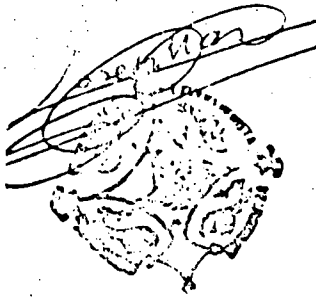
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

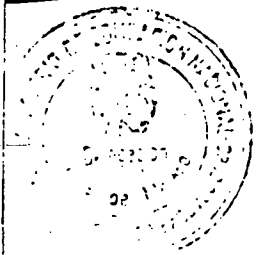
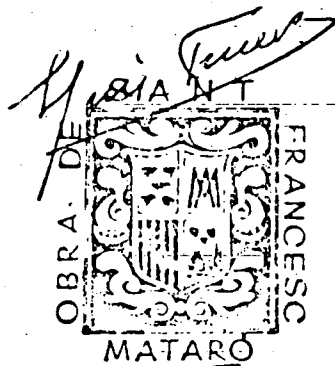

DELEGACION DE MATARO

ENRIQUE GRANADOS. 14

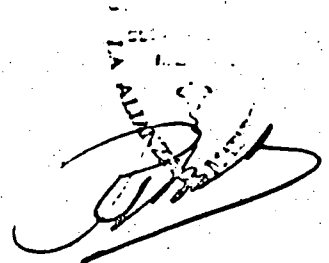
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
Mataro

[Handwritten signature]

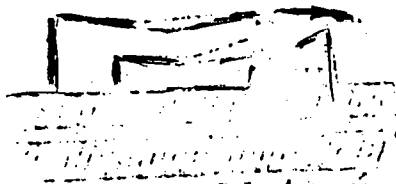

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
n Josep Puig i Cadafalch
.C. Minyons Escoltes

[Handwritten signature]
Llucou i Museu Històric
Arxiprestal. Sta. Maria

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

MATARO

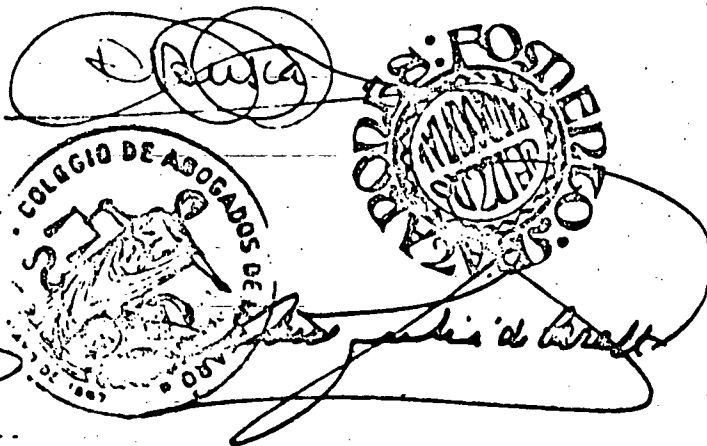
Club A. de la
UNESCO. *[Signature]* MAREME.

Per Grup de
Col·laboradors de l'Institut de Prehistòria i
Arqueologia de la Diputació Provincial
de Barcelona

[Signature]

[Signature]
Secretari

RECEBIDO
MAY 1957

[Signature]